

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Hindamisvahendi kasutamine abivajaduse tuvastamiseks isikukeskse teenusmudeli projektis

Katrin Tsuiman
erihoolekande valdkonna nõunik

Abivajaduse hindamisinstrumendi kasutamine teenusmudelil

Eesmärk:

- ❖ parandada inimese abivajaduste hindamist
- ❖ juurutada ühtset abi- ja toetusvajaduse hindamist kohaliku omavalitsuse ja riigi tasandil
- ❖ testida hindamisvahendi sobivust sihtrühma toetusvajaduse määra väljaselgitamiseks ja edasise tegevuse planeerimiseks.

Teenusmudelis on sotsiaalhoolekande sammud

Sotsiaalhoolekande seadus § 15 sätestab:

KOV üksus selgitab välja abi saamiseks pöördunud isiku abivajaduse ja sellele vastava abi.

Teenusmudeli tegevus:

- KOV määratleb hindamisinstrumendi abil inimese abivajaduse taseme eri eluvaldkondades
- KOV valib hindamise tulemusi arvestades välja baastoetuse ja lisatoetuse osutajad ning suunab isiku sobiva baastoetust osutava teenuseosutaja juurde.

Teenusmudeli II etapp: Abivajaduse hindamine

Eesmärk:

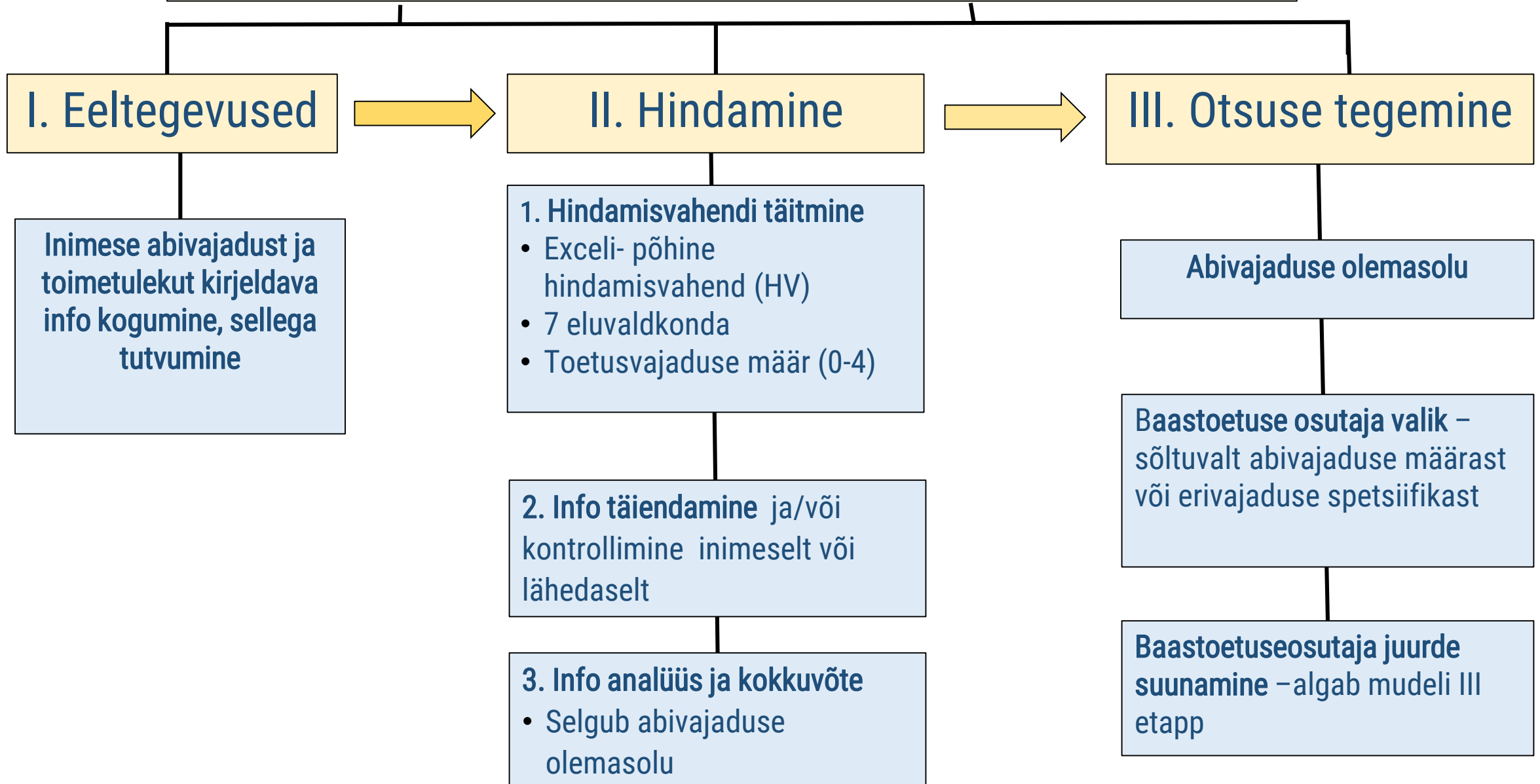
- Teenusele õigustatuse tuvastamine
- Abivajaduse taseme määratlemine eri eluvaldkondades
- Saada **sisend**:
 - omavalitsusele juhtumi dokumenteerimiseks STAR-is
 - baastoetuse osutajale teenuse planeerimiseks järgmises etapis
- **Otsustada**, kas tegemist on inimesega, kes vajab abistamist projekti tegevustega

Abivajaduse hindamisel tuleb :

- Lähtuda inimese kohta teada olevast andmestikust ja informatsioonist, milleks on: dokumentatsioon ja info formaalsetest kanalitest (nt varasemalt läbiviidud hinnangud, otsused, rehabilitatsiooniplaan, individuaalse arengu kaart, inimese poolt varasemalt esitatud andmed nt töövõime hindamise- ja puude hindamisel jms andmed)
- Koondada kokku info, mis on saadud abivajaduse märkamise faasis
- Paigutada olemasolev info hindamisinstrumenti

Abivajaduse hindamise sammud/hindamise protsess

- **EI OLE** detailidesse laskuv tegevusvõimet ja toimetulekuoskusi kaardistav hindamine.
- **ON** teenuse rahastaja ja korraldaja poolt inimese abivajaduse tuvastamine ja sotsiaalhoolekande abimeetmele õigustatuse osas otsuse tegemiseks vajaliku alusmaterjali süsteemne ja kindla struktuuri alusel kogumine.

Võimaldab:

- valida, milliste tegevustega on võimalik inimese elukvaliteeti hoida või paranda
- suunata inimene vastava abimeetme (baastoetuse) pakkuja poole.

- A. Üld- ja isikuandmed – isikukood, nimi, sugu, vanus, elukoht, tegelik viibimiskoht
- C. Abivahendite kasutamine
- D. Eluvaldkonnad ja toetusvajaduse astmed
- E. Kokkuvõte ja skoor

7 Eluvaldkonda:

1. Sotsiaalsed suhted -1 küsimus toetusvajaduse astme määramiseks;
2. Vaimne tervis – 3 küsimust toetusvajaduse astme määramiseks;
3. Füüsiline tervis - 3 küsimus toetusvajaduse astme määramiseks;
4. Hõive - 1 küsimus toetusvajaduse astme määramiseks;
5. Vaba aeg ja huvitegevus - 1 küsimus toetusvajaduse astme määramiseks;
6. Elukeskkond - 1 küsimus toetusvajaduse astme määramiseks;
7. Igapäevatoimingud - 5 küsimus toetusvajaduse astme määramiseks.

Eluvaldkondades määratletakse toetusvajaduse aste 0-4

Aste	Toimetulek	Toetusvajadus
0	Iseseisev	Ei vaja toetust
1	Madal toetusvajadus	Toimetulek kergelt häiritud. Vajab meeldetuletust ja nõustamist
2	Keskmine toetusvajadus	Toimetulek mõõdukalt häiritud. Vajab regulaarset (1-4 korda nädalas) juhendamist ja abi.
3	Kõrge toetusvajadus	Toimetulek raskelt häiritud. Vajab igapäevaselt kõrvalabi ja toetust.
4	Äärmuslik toetusvajadus	Võimetu toime tulema või tegelema. Vajab püsivalt hooldust ja/või järelevalvet või tegevuste üle võtmist teise isiku poolt.

➤ Küsimused:

Valdavalt kinnised küsimused algusega „Kas...“. Olemasolevale infole tuginedes ja saadud lisainfo peab andma selguse, kas vastata küsimusele „Ei“ või „Jah“.

➤ Kommentaaride lahtrid:

Faktilised andmed ja eripärad ning täpsustatakse toetusvajaduse spetsiifikat - kui see info on teada

➤ Kas ja kuidas on toetus täna korraldatud?:

Etteantud valikvastused – saab sisendi, kas on tegemist suure hoolduskoormusega pereliikmetega

➤ Olulisemad vajadused (spetsialisti, lähedase hinnangul):

Tegevused, mida tuleks kindlasti silmas pidada ja/või vajavad kiiret sekkumist.

- Toetusvajaduse astmed jäävad eluvaldkonnas vahemikku 0-2:
Abivajadus ei ole ööpäevaringset tegevust nõudvad ehk inimene ei vaja konkreetses eluvaldkonnas ööpäevaringselt abi.
- Toetusvajaduse astmed jäävad eluvaldkonnas 3-4:
Abivajadus igapäevane või isegi ööpäevaringselt ehk inimene vajab ööpäevaringset tuge pakkuvaid meetmeid või ka tegevuste asendamist teise inimese poolt (nt õiguste eest seismine ja asjaajamine eestkostja poolt).

STAR-is „Abivajaduse hindamine“ väljadele kantakse „Eluvaldkond“ ja „Toetusvajaduse aste“

STAR-i „Abivajaduse hindamise“ väljade nimetused erinevad toetusvajaduse hindamise eluvaldkondadest.

Tulemuste STAR-i kandmisel ühine kokkulepitud põhimõte:

milline „Abivajaduse hindamise“ väli vastab millisele toetusvajaduse hindamise eluvaldkonna tulemusele.

Abivajaduse hindamise tulemused ja STAR

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Teenusmudeli eluvaldkonnad ja STAR-i abivajaduse hindamise valdkonnad

Abivajaduse hinnangu valdkonna nimetus (STAR-is)	Toetusvajaduse hindamise eluvaldkond ja toetusvajaduse aste
Suhted sotsiaalvõrgustikuga	<p>Sotsiaalsed suhted . Kas inimene suudab iseseisvalt suhelda teiste inimestega, luua uusi suhteid või säilitada olemasolevaid? Siia kantakse info järgmiselt: Sotsiaalsed suhted: 2- keskmise toetusvajadus, vajab regulaarselt juhendamist</p>
Majanduslik olukord	<p>Siia kantakse info järgmiselt: Igapäevaeltu toimingud – Asjaajamine, 2- keskmise toetusvajadus, vajab regulaarselt juhendamist</p>
Eluase ja elukeskkond	<p>Siia kantakse info järgmiselt: Elukeskkond: Eluase, 4- äärmuslik toetusvajadus, võimetu toime tulema v tegelema. Vajab tegevuste üle võtmist teise isiku poolt Igapäevaeltu toimingud –Majapidamine 2- keskmise toetusvajadus, vajab regulaarselt juhendamist</p>

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Aitäh!

Katrin Tsuiman

katrin.tsuiman@sotsiaalkindlustusamet.ee

Tel: 5192 2331